

Lektionsplan modul 1-4

Gennemgang af faglige mål, kernestof, lektier og læsefokus.

Modul 1 – Radikalisering og ekstremisme

Faglige mål:

Aktualitet og problemstilling: Anvende og kombinere viden fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger og finde løsningsforslag herpå.

A & B niveau: Argumentere (sammenhængende og nuanceret) for egne synspunkter, placere disse i en teoretisk sammenhæng og indgå i dialog.

Fokuserede faglige mål: Undersøge og dokumentere et politikområde.

Metodiske faglige mål: Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

Kernestof:

- Identitetsdannelse og socialisation.
 - Social differentiering og kulturelle mønstre.
-

Lektie:

Lektie i forlængelse af første modul:
Gruppearbejde med henblik på
fremlæggelse samt læsning af materialer til
gruppe 1, 2 og 3.

Læsefokus:

- Socialisering.
 - Radikalisering.
 - Ekstremistiske ideologier og fællesskaber.
-

Sekvens 1: 25 min

Formål: Præsentation af forløb, læringsmål og centrale koncepter og begreber.

Arbejdsform: Tavleundervisning med klasserumsøvelse.

Indhold: Forløbet præsenteres inklusiv formål.
Dernæst gennemgang af PowerPoint. Slide for slide:

- Eleverne summer to og to over, hvad de forstår ved begreberne radikalisering og ekstremisme. Der samles op i klassen.

- Definition på radikaliserings.
- Definition på ekstremisme.
- Eleverne summer to og to over, hvad der kan være af årsager til, at man bliver radikaliseret? Hvilke push-faktorer kan eleverne forestille sig føre til radikaliserings. Der samles op i klassen.
- Eleverne summer to og to over, hvad der karakteriserer ekstremistiske netværk. Hvilke pull-faktorer er på spil? Der samles op i klassen.

Sekvens 2: 55 min

Formål: Anvendelse af teoretisk forståelse.

Arbejdsform: Gruppearbejde.

Indhold: Klassen inddeles i seks grupper (Læreren kan på forhånd have lavet grupperne). Hver gruppe tildeles en case. De seks cases er:

1. Politisk ekstremisme: højreekstremisme
2. Politisk ekstremisme: venstreekstremisme
3. Religiøs ekstremisme: militant islamisme
4. Online-radikaliserings
5. Forebyggelse: strategi
6. Forebyggelse: praksis

Resten af timen, og som gruppearbejde, skal eleverne forberede en fremlæggelse inklusiv oplæg til diskussion i klassen. Opgavebeskrivelsen, tekstmaterialer og case finder eleverne i [elevfanen](#).

Sekvens 3: 10 min

Formål: Opsamling.

Arbejdsform: Klasserumsdialog.

Indhold: Status på gruppearbejdet. Afdækning af eventuelle spørgsmål eller udfordringer. Præsentation af næste modul og hjemmearbejde:

- I andet modul skal gruppe 1, 2 og 3 fremlægge deres præsentationer. Det er altså hjemmearbejde at færdiggøre fremlæggelserne.
- De resterende grupper skal som forberedelse læse tekstmaterialer og læse/se/lytte til cases som knytter sig til gruppe 1,2 og 3.

Bilag 1) Teoretisk baggrund:

Definition på ekstremisme:

Yderligtgående holdninger og/eller adfærd hos personer, der udviser en stærk intolerance eller et direkte had over for bestemte samfundsgrupper og accepterer anvendelsen af ikke-demokratiske, ulovlige eller voldelige midler for at ændre noget i samfundet (se PowerPoint).

Definition på radikaliseringsproces:

Den proces, en person går igennem i sin udvikling hen mod et stadigt mere ekstremistisk tankesæt og evt. handlingsmønster (se PowerPoint).

Det er vigtigt at pointere at:

- Radikaliseringsprocessen kan variere meget fra individ til individ. Der er ikke én start og ét slutmål. Der er ikke én hastighed eller én bestemt vej og udvikling.
- Radikalisering og ekstremisme er ikke bundet op til én politisk retning, religion eller ideologi. Fænomenet findes både på højre- og venstrefløjen, og der er eksempler på voldelig ekstremisme blandt alle de større religioner.

Push-Pull faktorer er en teoretisk kategorisering, af omstændigheder der kan føre til radikaliseringsproces.

Begrebet bruges inden for mange forskellige samfundsvidenskabelige felter, eksempelvis også i migrationsstudier. Push-faktorer der "skubber" individer mod ekstremisme kan være:

- Personlig sårbarhed – Ekstremistiske fællesskaber kan virke særligt tiltrækkende på personer, der af den ene eller den anden årsag oplever usikkerhed omkring sig og er sårbare. Det kan være pga. ting, der sker i familien – bestemte hændelser eller generel mistro som ensomhed og frustration
- En oplevelse af racisme, marginalisering eller eksklusion – Hvis nogle føler, at de aldrig får den samme chance som andre, eller føler at de hele tiden bliver sat i en negativ bås, så kan det bidrage til, at de begynder at tage afstand fra "mainstream samfundet" og for eksempel søger mod mere ekstremistiske fællesskaber.
- En oplevelse af uretfærdighed på et mere politisk plan, for eksempel stærk frustration og vrede over et lands udenrigspolitik, krigsengagement eller flygtninge- og indvandrerpolitik. De fleste finder fredelige, demokratiske udtryk for deres frustration (politisk engagement, demonstrationer, artikler og kommentarer, etc.), men ikke alle.
- Religion kan være et svært emne i forhold til radikaliseringsproces – og i Danmark er det oftest islam, vi kigger på i den sammenhæng. På den ene side kan det lyde logisk, at der skulle ligge et eller andet i sig selv radikaliserende i selve religionen, islam. Forskning viser dog, at mange af dem, der bliver radikaliseret, har en svag eller ingen religiøs dannelse før deres ekstremistiske engagement. Mange kommer faktisk fra familier, hvor religion ikke fylder meget. Det får nogle til at argumentere, at manglen på en mere dybdegående forståelse af islam som religion kan gøre nogle unge mere modtagelige for ekstreme udlægninger – fordi de simpelthen mangler en sund og moderat religiøs ballast at modargumentere fra. Sikker er det imidlertid, at flere af de ekstremistiske grupper bruger islam til at tiltrække unge mennesker og til at retfærdiggøre deres ekstreme holdninger og handlinger. Mange moderate muslimer anklager ekstremistiske grupper, som Al Qaida og Islamisk Stat, for fordrejede og forkerte tolkninger af religionen. Under alle omstændigheder fylder debatten om radikaliseringsproces og militant islamisme rigtigt meget – så det er vigtigt også at forholde sig til religion og måske navnlig til brugen af religion.

- Kriminalitet og voldsparathed. Personer, der allerede indgår i bandesammenhæng, kan have en kortere vej over til ekstremistiske grupperinger og også til brug af vold i ekstremistisk øjemed, end der kan for "almindelige mennesker".

Samtidig tilbyder de ekstremistiske fællesskaber forskellige attraktive elementer som kan tiltrække udsatte unge. Disse pull-faktorer kan eksempelvis være:

- Sammenhold – det at føle sig som del af et fællesskab og at tilhøre et socialt netværk, der har betydning.
- Mening – det, at der pludselig er klare svar på ens problemer og frustrationer, og løsninger på hvad der skal til for at forbedre situationen. Ekstremistiske netværk indeholder ofte sort-hvide verdensopfattelser og forståelser af godt og ondt.
- Handling – Både det at kunne gøre noget konkret for det man tror på, men også den spænding der følger med.

Modul 2 – Sociologisk teori

Faglige mål:

Aktualitet og problemstilling: Anvende og kombinere viden fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger og finde løsningsforslag herpå. Forklare (og perspektivere) samfundsmæssige problemstillinger og udviklingstendenser ved anvendelse af begreber og teorier.

A & B niveau: Argumentere (sammenhængende og nuanceret) for egne synspunkter, placere disse i en teoretisk sammenhæng og indgå i dialog.

Fokuserede faglige mål: Påvise sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale mønstre.

A & B niveau: Sammenligne og forklare sammenhænge mellem samfundsforandringer og ændringer i sociale og kulturelle mønstre. Undersøge og dokumentere et politikområde.

Metodiske faglige mål: Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

A niveau: Formulere præcise faglige problemstillinger og indsamle, vurdere og bearbejde materiale til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere.

Formidlingsmål: Formidle og analysere på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi.

A niveau: Formulere mundtligt empiriske og teoretiske sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde og ved anvendelse af fagets taksonomi og terminologi.

A & B niveau: Argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter og indgå i en faglig dialog.

Kernestof:

- Identitetsdannelse og socialisation.
 - Social differentiering og kulturelle mønstre.
-

Lektie:

Lektie i forlængelse af andet modul:
Gruppearbejde med henblik på
fremlæggelse samt læsning af materialer til
gruppe 4, 5 og 6.

Læsefokus:

- Socialisering.
 - Onlineradikalisering.
 - Ekstremistiske ideologier og fællesskaber.
 - Forebyggelse.
-

Sekvens 1: 10 min

Formål: Introduktion til centrale begreber inden for socialisering.

Arbejdsform: Tavleundervisning med klasserumsøvelse.

Indhold: Klassediskussion med afsæt i to modeller. *Axel Honnet og anerkendelse* samt *Socialiseringens fundament* (PowerPoint).

- Eleverne summer to og to over, hvad de forstår ved de to illustrationer respektivt.
- Eleverne diskuterer modellerne i klassen med fokus på begreber som social, sekundær socialisering, sociale kategorier, social eksklusion, anerkendelse og anerkendelsesniveauer samt identitet.

Sekvens 2: 60 min

Formål: Fremlæggelse af gruppearbejde – brug af begreber og viden til at redegøre for, undersøge, diskutere og perspektivere de konkrete cases.

Arbejdsform: Eleverne fremlægger i grupper (gruppe 1, 2 og 3).

Indhold: Fremlæggelse fra følgende grupper:

- Politisk ekstremisme: højreekstremisme.
- Politisk ekstremisme: venstreekstremisme.
- Religiøs ekstremisme: militant islamisme.

Grupperne skal sørge for at aktivere klassen.

Sekvens 3: 20 min

Formål: Klassediskussion af pointer fra fremlæggelserne, fællestræk og forskelle med fokus på inddragelse af sociologisk teori.

Arbejdsform: Klasserumsdialog.

Indhold: Klassediskussion af de tre cases med afsæt i illustrationerne *Uden for fællesskabet* (slide #15) og *Social Kategorisering* (slide #16).

- Identificering af, hvad der drev de tre personer mod ekstremistiske miljøer. Forskelle og fællestræk. Hvor mødte de hver især modstand i livet? Hvad savnede de i deres liv? Og hvad fandt de i de ekstremistiske miljøer?
- Hvilke nøglebegreber fra sociologien kan bruges til at drøfte og forstå radikaliseringshistorier? For eksempel socialisering, tilhørsforhold eller anerkendelse. Identifikation af fællestræk og forskelle. Hvordan kan de sociologiske begreber hjælpe os i forhold til at forstå forskellige radikaliseringshistorier?

-
- Forebyggelsen mod radikaliserings og ekstremisme, hvad har eleverne af ideer ift., hvad der kunne have appelleret til de tre unge mennesker i stedet for de ekstremistiske miljøer? Hvilke gode alternativer kunne der have været?

Præsentation af næste modul og hjemmearbejde:

- I tredje modul skal gruppe 4, 5 og 6 fremlægge deres præsentationer. Det er altså hjemmearbejde at færdiggøre fremlæggelserne.
- De resterende grupper skal som forberedelse læse tekstmaterialer og læse/se/lytte til cases som knytter sig til gruppe 4,5 og 6.

Modul 3 – Forebyggelse og fællesskaber

Faglige mål:

Aktualitet og problemstilling: Anvende og kombinere viden fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger og finde løsningsforslag herpå. Forklare (og perspektivere) samfundsmæssige problemstillinger og udviklingstendenser ved anvendelse af begreber og teorier.

A & B niveau: argumentere (sammenhængende og nuanceret) for egne synspunkter, placere disse i en teoretisk sammenhæng og indgå i dialog.

Fokuserede faglige mål: Påvise sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale mønstre.

A & B niveau: Sammenligne og forklare sammenhænge mellem samfundsforandringer og ændringer i sociale og kulturelle mønstre. Undersøge og dokumentere et politikområde.

Metodiske faglige mål: Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

A niveau: Formulere præcise faglige problemstillinger og indsamle, vurdere og bearbejde materiale til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere.

Formidlingsmål: Formidle og analysere på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi.

A niveau: Formulere – skriftligt og mundtligt – empiriske og teoretiske sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde og ved anvendelse af fagets taksonomi og terminologi.

A & B niveau: Argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter og indgå i en faglig dialog.

Kernestof:

- Identitetsdannelse og socialisation.
- Social differentiering og kulturelle mønstre.

Lektie:

Modul fire består af forskellige elementer, som kan sammensættes forskelligt. Lektierne afhænger derfor af det fokus, som underviseren beslutter. Eleverne kan til eksempel se voxpops som forberedelse. De kan tilgås [her](#).

Læsefokus:

- Socialisering.
- Radikalisering
- Ekstremistiske ideologier og fællesskaber.
- Forebyggelse og fællesskaber.

Sekvens 1: 10 min

Formål: Introduktion til centrale begreber inden for forebyggelse og betydning af fællesskaber.

Arbejdsform: Tavleundervisning med klasserumsøvelse.

Indhold: Klassediskussion med afsæt i model *Fællesskabets vægtskål* (slide #17).

- Eleverne summer to og to over, hvordan de forstår modellen.
- Eleverne diskuterer modellen i klassen med fokus, hvordan konstruktive fællesskaber kan forebygge radikaliserings. Eleverne relaterer tilbage til gennemgang af cases i sidste undervisningsmodul.

Sekvens 2: 60 min

Formål: Fremlæggelse af gruppearbejde – brug af begreber og viden til at redegøre for, undersøge, diskutere og perspektivere de konkrete cases.

Arbejdsform: Eleverne fremlægger i grupper (gruppe 4, 5 og 6).

Indhold: Fremlæggelse fra følgende grupper:

- Online-radikalisering.
- Forebyggelse: strategi.
- Forebyggelse: praksis.

Grupperne skal sørge for at aktivere klassen.

Sekvens 3: 20 min

Formål: Klassediskussion om forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme med fokus på forskellige aktørers rolle og elevernes egne muligheder og ressourcer.

Arbejdsform: Klasserumsdialog

Indhold: Klassediskussion af de tre cases med afsæt i Illustrationerne *Kompetencebasar* og *Forebyggelsestrekanten* (slide #19).

- Hvem er de centrale aktører i forhold til forebyggelse af radikaliserings? Hvad er elevernes egne roller?
- Gennemgang af forebyggelsestrekanten. Hvilke typer aktører (familie, sportsklub, SSP etc.) ville man placere hvor?

Præsentation af næste modul og hjemmearbejde:

-
- Fjerde modul kan tilvælges. Fjerde modul består af tre muligheder: 1) Selvvalgt ekskursion eller besøg af oplægsholder. 2) Arbejde med et slutprojekt. 3) Et politisk projekt.

Modul 4 – Slutprojekt

Faglige mål:

Aktualitet og problemstilling: Anvende og kombinere viden fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger og finde løsningsforslag herpå. Forklare (og perspektivere) samfundsmæssige problemstillinger og udviklingstendenser ved anvendelse af begreber og teorier.

A & B niveau: argumentere (sammenhængende og nuanceret) for egne synspunkter, placere disse i en teoretisk sammenhæng og indgå i dialog.

Fokuserede faglige mål: Påvise sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale mønstre.

A & B niveau: Sammenligne og forklare sammenhænge mellem samfundsforandringer og ændringer i sociale og kulturelle mønstre. Undersøge og dokumentere et politikområde.

Metodiske faglige mål: Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

A niveau: Formulere præcise faglige problemstillinger og indsamle, vurdere og bearbejde materiale til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere.

Formidlingsmål: Formidle og analysere på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi.

A niveau: Formulere – skriftligt og mundtligt – empiriske og teoretiske sammenhænge på en struktureret og nuanceret måde og ved anvendelse af fagets taksonomi og terminologi.

A & B niveau: Argumentere sammenhængende og nuanceret for egne synspunkter og indgå i en faglig dialog.

Kernestof:

- Identitetsdannelse og socialisation.
- Social differentiering og kulturelle mønstre.

Lektie:**Læsefokus:**

Eleverne kan evt. dokumentere og reflektere over egen læring i logbøger eller tilsvarende.

- Socialisering.
- Radikalisering
- Ekstremistiske ideologier og fællesskaber.
- Forebyggelse og fællesskaber.

Sekvens 1: 75 min

Formål: Anvendelse af centrale begreber inden for socialisering.

Arbejdsform: Gruppearbejde.

Indhold: Tre forskellige muligheder:

- A) **Ekskursion eller oplæg ude fra:** Underviseren kan her tage kontakt til enten fagfolk, der arbejder med området, tidligere radikaliserede eller nogle af de frivillige aktører, der er en del af det forebyggende arbejde.
- B) **Afslutningsprojekt:** Analyse af selvvalgt case. Se instruktion til øvelse.
- C) **Når holdninger skaber forandringer:** Se instruktion til øvelse.

Sekvens 2: 15 min

Formål: Evaluering og afrunding.

Arbejdsform: Klasserumsdialog og tid til egen refleksion.

Indhold: Opsamling på begreber, kontekst og relevans af emnet, forebyggelse af radikalisering og ekstremisme.

Evaluering:

- Hvad har fungeret godt, og hvad har fungeret mindre godt?
- Hvilke tanker har forløbet sat i gang?
- Huller eller mangel på information, som der skal følges op på?

Eleverne kan eventuelt bruge deres logbøger.